

امیر مؤمنان (ع) در کلام امین مؤمنان (ص)

۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۱۷:۳۷

صدای دلنشین نوزادی از درون خانه خدا به گوش می‌رسد، تمام شهر نه، تمام آسمانها در حیرتند! چه شده است؟

فاطمه دختر اسد چند روزی است وارد کعبه شده است و اینک پس از سه روز دیوار خانه خدا شکافته می‌شود و ابوطالب را خنده ای و آن سو دورتر محمد گویی تمام دنیا را به او داده اند وقتی دختر اسد فرزندش را به آغوش مهربان محمد می‌سپارد، بناگاه صوت زیبای قرآن علی اعلا به گوش می‌رسد. پس از خواندن تورات، انجیل و زبور... قد افلح المومنون... کیست این کودک باید از زبان نزدیکترین شخص یعنی نفسش که همان رسول خداست بشنویم. پای سخن پیامبر رحمت می‌نشینیم تا برایمان از علی(ع) بگویم.

ایمان علی(ع)

ایمان علی(ع) زبانزد عام و خاص است و راویان احادیث از شیعه و سنی سخنان بی شماری از پیامبر اکرم(ص) در وصف ایمان علی(ع) نقل کرده اند؛ از جمله پیامبر(ص) فرمودند: اولین کسی که به من ایمان آورد و رسالت مرا تصدیق نمود و با من نماز گزارد، علی بود. و نیز در شأن نزول آیه «وَ السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ» فرمودند: منظور از سبقت گیرندگان در این کلام خداوند، علی(ع) است. ولی اوج وصف ایمان علی(ع) را می‌توان در این جمله رسول خدا مشاهده کرد: ای علی! ایمان با وجود تو سرشته شده و با گوشت و خون تو آمیخته شده، همان گونه که با گوشت و خون من آمیخته شده است.

انفاق در راه خدا

از خصلت های خوب در فرهنگ اسلام- که همواره مورد سفارش قرآن بوده است- انفاق و بخشش به مستمندان است. اولیای خدا نیز خود را نسبت به این فرهنگ قرآنی پایبند نموده اند. علی(ع) نمونه بارز و آشکار این روش پسندیده است و قرآن کریم در موارد متعدد، از این روش پسندیده حضرت به نیکی یاد کرده است؛ از جمله در سوره بقره آمده است: کسانی که مالشان را در شب و روز و نهان و آشکار انفاق می‌کنند، نزد پروردگارش پاداش نیکو خواهند داشت. مفسران نقل کرده‌اند این آیه در شأن علی(ع) نازل

شده است که چهار درهم نقره را یکی در شب، یکی در روز و یکی در پنهان و یکی آشکارا صدقه داد و این کار همیشگی او بود.

پذیرایی از میهمان

ابن عباس می گوید: مردی نزد پیامبر خدا(ص) آمد و از گرسنگی شکایت کرد. حضرت چون غذایی در خانه خود نداشتند، برخاستند و از مردم سؤال کردند: آیا کسی هست این مرد را امشب میهمان کند؟ علی(ع) عرض کرد: بله، ای رسول خدا من میزبان او خواهم بود. آن گاه او را به خانه آورد و از فاطمه(س) غذا خواست. حضرت زهرا پاسخ داد: به جز غذای بچه ها چیز دیگری نداریم؛ ولی می توانیم با آن از میهمان پذیرایی کنیم. امام فرمود: بچه ها را بخوابانید و غذا را به میهمان دادند. فردای آن روز نزد رسول خدا آمدند و ماجرا را برای پیامبر(ص) نقل کردند. با اندک فاصله ای این آیه نازل شد: آنانی که ایمان در قلبشان جای گرفته است، با اینکه خود نیازمندند، دیگران را بر خود مقدم می دارند.

زهد علی(ع)

علی(ع) در زهد بی مانند بود و از خوراک و پوشاک دنیا به کمترین قناعت می کرد. او در زهد چنان بود که پیامبر اکرم(ص) می فرمایند: ای علی! خداوند عالم تو را به زینتی آراسته است، که کسی از بندگان را هرگز به آن زینت نکرده است و آن آرایه زهد تو است. در جای دیگر می فرماید: علی زاهدترین مردم در دنیا است.

فاتح خیبر

در جنگ خیبر پس از آنکه قلعه معروف قموص، که از دژهای خیبر بود، به محاصره مسلمانان در آمد، هشت روز پیاپی سرداران حمله می کردند، ولی پیروزی به دست نمی آمد. نزد پیامبر(ص) آمدند و حضرت فرمود: فردا پرچم را به دست کسی می دهم، که هرگز از نبرد نمی گریزد و پشت به دشمن نمی کند. او کسی است که خدا و رسول را دوست می دارد و خدا و رسولش نیز او را دوست دارند. خداوند این دژ را به دست او می گشاید. فردای آن روز، هنگام طلوع آفتاب، یاران دور خیمه پیامبر(ص) گرد آمدند تا ببینند این افتخار شامل حال چه کسی می شود. پیامبر(ص) از خیمه بیرون آمد و علی(ع) را خواست و علی(ع) پرچم اسلام را به دست گرفت و با از جا کردن در قلعه خیبر، آنجا را فتح نمود.

شناخت علی(ع)

علی شناسی درسی است که در مکتب وحی باید آموخت، زیرا او در کمالات چنان پیش رفته و اوج گرفته است که انسانهای عادی قادر به شناخت او نیستند. از این رو پیغمبر گرامی اسلام می‌فرمایند: ای علی! هیچ کس جز من و تو خداوند را چنان که باید شناخت و تو را نیز، کسی جز من و خدا نشناخت.

عدالت علی(ع)

علی(ع) می‌فرماید: به خداوند بزرگ و توانا سوگند، اگر حسن و حسین، دو فرزند دلبندم، دلی را بناحق بیازارند، یا دیناری به ستم از دیگران بستانند، با همان شمشیری که بت پرستان را از پای در آوردم، نوادگان پیغمبر(ص) را هم ادب خواهم کرد.

علی(ع) و قرآن

محمد جواد مغنیه، دانشمند لبنانی، در تشریح این روایت پیامبر اسلام(ص) که فرمودند: علی با قرآن است و قرآن با علی؛ و این دو از هم جدا نمی‌شوند، تا روز قیامت که مرا کنار حوض کوثر ملاقات کنند، می‌گوید: از این گفتار پیامبر(ص) نتیجه می‌گیریم:

یک: گفته خدا و رسولش با سخن علی(ع) از جهت حجیت و لزوم اطاعت یکی است.

دو: علی(ع) به حقایق قرآن و دقایق آیات آن دانا بوده و از تمام علوم قرآن آگاهی داشته است.

سه: علی مانند قرآن از هر خطا و لغزشی مصون است.

چهار: علی به جاودانگی قرآن جاوید است.

پنج: قرآن نیازمند علی(ع) است، همان گونه که علی(ع) نیازمند قرآن است زیرا معنای ملازمت و همبستگی دو چیز احتیاج هر کدام به دیگری است.

عبادت علی(ع)

ابن ابی الحدید می گوید: علی(ع) از جهت عبادت از همه کس عابدتر و نماز و روزه اش از همه کس بیشتر بود. سپس می گوید: درباره این مرد چه می اندیشید که آن قدر مواظب نماز و عبادت خود بود، که در یکی از شبهای ترسناک صفین به نام «لَيْلَةُ الْهَرِيرِ» سجاده خود را در میان دو لشکر پهن کرد و در میان رگبار تیرهای دشمن، به نماز ایستاد و هرگز نترسید و تا پایان نماز تکان نخورد.

اعجاز کلام علی(ع)

شیخ محمد عبده، شارح نهج البلاغه و از اصلاحگران عصر حاضر، می گوید: از کلمات علی(ع) نه فقط روح بلاغت، فصاحت، حکمت و فضیلت را می توان مشاهده کرد، بلکه اعجاز را می توان دید. آن بزرگوار گاهی با کلمات خود انسان را به ملکوت اعلی سیر می دهد و زمانی متوجه اوضاع مادی می سازد. شجاعت و صلابت را به نحوی مجسم می سازد، که پشت مردان بی باک را به لرزه درمی آورد. در مقابل، رحم و شفقت را به گونه ای مجسم می سازد که قلب هر مخلوق سنگدلی هم اندوهگین می شود.

فصاحت کلام

معاویه درباره فصاحت علی(ع) سوگند یاد می کند و می گوید: کسی جز علی ابن ابی طالب فصاحت و بلاغت را میان قریش رسم نکرد. آنگاه می گوید: اگر زبان آوران عرب گرد هم آیند، سزاوار است در برابر فصاحت گفتار فرزند ابی طالب سر تعظیم فرود آورند.

